

GENERALAVTALEN OM HANDEL MED TJENESTER**Norge****Endelig liste over artikkel II (MFN) unntak**

(Listen er bare autentisk på engelsk)

Norge - Endelig liste over artikkel II (MFN) unntak

Sektor eller undersektor	Beskrivelse av tiltak med angivelse av avvik fra artikkel II	Land som tiltaket omfatter	Tilsliktet varighet	Forhold som skaper behov for unntak
Veitransport: Person- og frakt	Bestemmelser i eksisterende og fremtidige veitransportavtaler med ett eller flere land for å reservere trafikkale rettigheter i transport mellom Norge og aktuelle tredjeland. Veikabotasje kan også tillates for visse land.	Alle land	Ubegrenset	Regional særregning ved veitransport tjenester
Audiovisuelle tjenester: Sending av audiovisuelle programmer til almenheten	Tiltak som er vedtatt for gjennomføringen i samsvar med reguleringene, så som EUs fjernsynsdirektiv (Nr. 89/552), og som definerer programmer av europeisk opprinnelse for å utvide nasjonal behandling til audiovisuelle program som oppfyller spesifikke opprinnelseskriterier	Parter i Europarådets konvensjon om fjernsyn over landegrensene eller andre europeiske land som kan tiltre avtalen	Ubegrenset	Fremme kulturell identitet innen kringkastingssektoren i Europa, samt oppnåelse av bestemte språkpoltiske målsetninger
Audiovisuelle tjenester: Film- og videoproduksjon og distribusjonstjenester	For å sammenligne nasjonal behandling av audiovisuelle verk i bilaterale avtaler om co-produksjoner av film. Slike verk kan i noen tilfeller få tilgang til støtte når slik støtte ikke på annen måte ville bli tilgjengelig for co-produksjoner	Alle land (eksisterende avtaler med Storbritannia)	Ubegrenset	Målet med slike avtaler er å fremme kulturelle forbindelser mellom aktuelle land
Audiovisuelle tjenester: Produksjon og distribusjon av kinematografiske verk og fjernsynsprogrammer i de nordiske land	Tiltak som er vedtatt for gjennomføringen av støtteordninger i samsvar med slike støtteprogram som Nordisk Film- og Fjernsynsfond for å øke produksjon og distribusjon av audiovisuelle verk produsert i de nordiske land.	Finland, Norge, Sverige, Island og Danmark	Ubegrenset	Bevaring og fremme av den regionale identitet i de aktuelle land
Audiovisuelle tjenester: Produksjon og distribusjon av kinematografiske arbeider og fjernsynsprogrammer	Tiltak som er vedtatt for gjennomføringen av støtteordninger i samsvar med slike støtteprogrammer som MEDIA og EURIMAGES til audiovisuelle program og leverandører av disse pro-	Europeiske land	Ubegrenset	Bevaring og fremme av den regionale identitet i de aktuelle land

Norge – Endelig liste over artikkel II (MFN) unntak

Sektor eller undersektor	Beskrivelse av tiltak med angivelse av avvik fra artikkel II	Land som tiltaket omfatter	Tilsiktet varighet	Forhold som skaper behov for unntak
Alle sektorer	<p>grammene, som oppfyller spesifikke opprinnelsesregler</p> <p>Tiltak med formål å fremme nordisk samarbeid, slik som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garantier og lån for investeringsprosjekter og eksport (Nordisk investeringsbank); - finansiell støtte til FoU-prosjekter (Nordisk industrifond) - støtte til markedsundersøkelser av internasjonale prosjekter (Nordisk prosjektportfond) - finansiell støtte til foretak* som benytter miljøteknologi (Nordisk miljøfinansieringsselskap) 	<p>Danmark, Sverige, Finland, Island og Norge</p>	<p>Ubegrenset</p>	<p>For å opprettholde og fremme nordisk samarbeid</p>
CRS, salg og markedsføring av lufttransporttjenester	<p>De forpliktelser en eier av et CRS eller et CRS-eiende flyselskap og deltagerne (i CRS) flyselskap har, gjelder ikke i tilfeller hvor tilsvarende behandling ikke blir gitt i CRS-eiereselskapets eller det CRS-eienede flyselskapets hjemland</p>	<p>(*)Gjelder for øst-europeiske foretak, som samarbeider med ett eller flere nordiske foretak</p> <p>Alle land hvor et CRS-eiende selskap eller CRS-eiende flyselskap er hjemmehørende</p>	<p>Ubegrenset</p>	<p>Behovet for unntaket skyldes manglende multilateralt regelverk mht bruken av CRS</p>

GENERALAVTALEN OM HANDEL MED TJENESTER**Norge****Bindingsliste over spesifikke forpliktelser**

(Listen er bare autentisk på engelsk)

Norge forbeholder seg retten til å komme tilbake til en avklaring med hensyn til Avtalens virke på Svalbard (Øygruppen Spitsbergen) i lys av gjeldende lover og regler der.

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
I HORIZONTALT FORPLIKTELSE Alle sektorer: Etableringer Generell investeringsløyve		<p>3) Selskaper med sete i Norge, hvor mer enn 1/3 av stemmene er kontrollert av ikke-utlendinger eller utenlandskkontrollerte selskap, eller hvor styrets flertall herunder styrets formann er utenlandske statsborgere, må ha konsesjon ved kjøp av fast eiendom eller ved inngåelse av konsesjonspliktige leiekontrakter.</p> <p>Utenlandske statsborgere og utenlandskkontrollerte selskaper trenger konsesjon ved kjøp av fast eiendom i Norge uten hensyn til hvilket formål eiendommen vil bli benyttet.</p> <p>Erverv av leierett til fast eiendom for en periode på mer enn 10 år betinger konsesjon. Dersom eiendommen skal benyttes i industrielt øyemed er leieretten konsesjonspliktig uavhengig av lengden på leieperioden.</p> <p>3),4) Utenlandske statsborgere bosatt i Norge kan konsesjonsfritt erverve eller leie fast eiendom til bruk som egen bolig, fritidsbolig eller nærings-eiendom til bruk i egen personlig drevet virksomhet.</p> <p>Konsesjon skal meddeles dersom almenne hensyn ikke taler i mot dette. Et oppkjøp vil normalt bli vurdert ut fra hvilken virkning det vil ha for</p>	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p>Alle sektorer: Behandling av filialer og agenturer</p>	<p>3) Ingen</p>	<p>fremtidig virksomhet og sysselsetting i selskapet og samfunnet forøvrig. Lovgivningen har tradisjonelt blitt liberalt praktisert. Loven gir hjemmel for å fastsette vilkår til konsesjonen. Det stilles regelmessig slike vilkår i saker hvor de utenlandske eierne kontrollerer mer enn 1/3 av stemmene. Vilkårene er i stor grad standardiserte.</p> <p>To vilkår blir betraktet som viktige og blir stilt i de fleste sakene; vilkåret om at et flertall av styrets medlemmer, herunder formannen, skal være norske statsborgere og vilkåret om at forretningsforbindelsen mellom det norske selskapet og den utenlandske eier skal være basert på OECDs prinsipp om «arm's length prices».</p> <p>Behandling knyttet til datterselskaper av selskaper i tredjeland etablert i samsvar med lovgivning i en EØS medlemstat og som er registrert, har sin hoved-administrasjon eller hovedkontor i en EØS medlemstat kan ikke utvides til filialer eller agenturer etablert i en EØS-medlemstat av selskap i et tredjeland.</p> <p>Mindre fordelaktig behandling kan bli tilstått datterselskaper av tredjelands selskaper etablert i samsvar med lovgivningen i en EØS-medlemstat og som kun er registrert på en EØS-medlemstats territorium unntatt dersom selskapet viser at de har en effektivt</p>	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling og kontinuerlig sammenknytning med økonomien i en av medlemstatene i EØS.	Tilleggsforpliktelser
<p>Alle sektorer: Etablering av juridiske personer - aksjeselskap, stiftelser</p>	<p>3) Ingen</p>	<p>3) Administrerende direktør i et aksjeselskap, og minst halvparten av stifterne og medlemmene i styret, bedriftsforsamlingen samt representantskapet må være bosatt i Norge og ha vært bosatt der i de to siste år. Nærings- og energidepartementet kan gjøre unntak fra disse reglene</p>	
<p>Alle sektorer: Subsidiar (Spørsmål om å definere subsidier gjenstår i sammenheng med forhandlingene under Artikkel XV i GATS)</p>	<p>1) Ubundet 2) Ubundet 3) Ingen 4) Ingen</p>	<p>1) Ubundet 2) Ubundet 3) Berettigelse til subsidier kan begrenses til juridiske personer etablert i Norge. Ubundet for subsidier til forskning og utvikling. 4) Subsidier tilgjengelig for personer kan avgrenses til personer</p>	
<p>Alle sektorer: Personbevegelse</p>	<p>4) Ubundet, med unntak av midlertidig opphold for kategoriene A og B nedenfor. I disse tilfellene vil det ikke bli foretatt noen vurdering av markedsbehovet.</p> <p>A. Ledere, mellomledere og spesialister når disse forflyttes innen samme selskap, og det er dette selskapet som er tjenesteyteren. Midlertidig innreise, opphold og arbeid begrenset til en toårsperiode.</p>	<p>4) Ubundet, med unntak av tiltak vedrørende de kategorier fysiske personer som omtales i markedsadgangskolonnen</p>	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>Toppledere/mellomledere - personer som arbeider i ledende stillinger innenfor en juridisk person, og som, på grunnlag av generelt tilsyn eller ledelse i første rekke fra styret, aksjonærer eller tilsvarende organers side, primært har ansvaret for ledelsen av foretaket. Dette inkluderer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ledelse av foretaket eller en avdeling eller underavdeling i foretaket; - tilsyn med og kontroll av arbeidet som utføres av andre ansatte med ledelses-, oppsyns- eller profesjonelle oppgaver; - personlig fullmakt til å ansette og si opp arbeidstakere eller anbefale ansettelse, oppsigelse eller andre personaltiltak. <p>Spesialister - personer som arbeider innenfor en juridisk person og som innehar kunnskaper utenom det vanlige som er absolutt nødvendige for foretakets tjenester, forskningsutstyr, teknikker eller ledelse. Når det vurderes hvorvidt slike kunnskaper foreligger, vil det bli tatt hensyn ikke bare til kunnskap som gjelder foretaket, men også til hvorvidt personen innehar kvalifikasjoner på et høyt nivå vedrørende en type arbeid eller handel som krever særlige fagkunnskaper, inkludert medlemskap av en godkjent yrkesorganisasjon</p>		

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>B. Forretningsreisende. Midlertidig innreise, opphold og arbeid begrenset til en tre måneders periode.</p> <p>Forretningsreisende -</p> <p>a) Personer som representerer en tjenesteyter og som søker midlertidig adgang med det formål å forhandle om salg av tjenester eller inngå avtaler om salg av tjenester for vedkommende tjenesteyter, under forutsetning av at representantene ikke selv beskjefter seg med direkte salg til publikum eller tjenesteyting.</p> <p>b) Personer som arbeider i ledende stillinger, slik dette defineres ovenfor, innenfor en juridisk person, og som har ansvaret for etablering i Norge av tjenesteytere fra andre GATS-land, under forutsetning av at</p> <ul style="list-style-type: none"> - representantene ikke beskjefter seg med direkte salg eller tjenesteyting, og - tjenesteyteren ikke har andre representanter, filialer eller datterselskaper i Norge. 		

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
II. SEKTORSPEISIFIKKE FORPLIKTELSE 1. FORRETNINGSTJENESTER A. <i>Yrkestjenester</i> a) Juridiske tjenester - retts- hjelp i fremmed rett (berørte deler av CPC 861)	1) Ingen 2) Ingen 3) Advokaten er personlig ansvarlig for sin virksomhet. Det er bare mulig å eie andeler i og/eller være styremedlem i et norsk advokatselskap dersom man utøver en vesentlig del av sin yrkesaktivitet i selskapets tjeneste. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Utenlandske advokater kan etter søknad gis tillatelse til å yte retts hjelp i fremmed og internasjonal rett. Visse restriksjoner mht samarbeid med norske advokater som følge av lovgivning om hvordan norske advokaters virksomhet kan organiseres. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Som for 3), men ingen restriksjoner mht. retts hjelp på rent leilighetsvis basis.	
b) Regnskaps-, revisjons- og bokføringstjenester (CPC 862) - Revisjonstjenester utført av registrerte og statsautoriserte revisorer - Regnskaps- og bokføringstjenester	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Det kreves offentlig autorisasjon basert på norsk eksamen og to års praksis i Norge. Revisjonsberetninger må skrives på norsk. Det kreves fast bopel i Norge. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 3) Kommerisiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
c) Skatterådgivningstjenester (CPC 863)	2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. For autoriserte regnskapsførere kreves det fast bopel i Norge og minst to års praksis i Norge i løpet av de foregående fem år	
d) Arkitekttjenester (CPC 8671)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
e) Ingeniørtjenester (CPC 8672) - Rådgivende og ingeniørkonsulenter, ingeniørdesign tjenester etc.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
f) Integrerte Ingeniørtjenester (CPC 8673)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
g) Byplanlegging og landskapsarkitekt tjenester (CPC 8674)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
h) Medisinske og tannmedisinske tjenester (CPC 9312)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Må kunne snakke norsk og ha tatt visse nasjonale eksamener på ulike områder. Utenlandske eksamener på tilsvarende nivå kan bli godkjent. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Som for 3).	
i) Veterinære tjenester (CPC 932)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Eksamenertatt i utlandet som gir likeverdig kompetanse kan bli godkjent.	
j) Fødselshjelp og tilhørende tjenester, sykepleietjenester, fysioterapi og paramedisinske tjenester (CPC 93191)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Må kunne snakke norsk og ha tatt visse norske eksamener på ulike områder. Eksamenertatt i utlandet som gir likeverdig kompetanse kan bli godkjent.	
B. Data- og tilhørende tjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
b) Software (CPC 842)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
c) Databehandling (CPC 843)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
d) Databasetjenester (CPC 844)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
e) Vedlikeholdsservice-tjenester for kontorutstyr inkludert datautstyr (CPC 845, CPC 849)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
C. Forsknings- og utviklings-tjenester b) FoU tjenester innen sosialvitenskap (CPC 852)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
D Tjenester knyttet til fast eiendom b Tjenester knyttet til fast eiendom og som utføres etter fast godtgjørelse eller avtale (CPC 822) - Eiendomsmeglerfirma	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Utdanning/eksamen fra utlandet kan godkjennes etter søknad.	
- Eiendomsmegler	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Utdanning/eksamen fra utlandet kan godkjennes etter søknad	
E. Leie/Leasing-tjenester uten operatør a), b), c) Vedrørende skip, luftfartøyer, annet transportmaterielt (CPC 83102, CPC 83103, CPC 83104, CPC 83105)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen, med unntak av: For å kunne bli registrert i det norske luftfartsgister, må luftfartøyet være eiet av norske statsborgere eller av norske juridiske personer 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
c) Bilutleie (CPC 83101)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
d) Ikke-transport - datamaskiner konstruksjon/ødelegging (CPC 83107, CPC 83108)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser.	
F. Andre forretningstjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
a) Reklametjenester (CPC 871)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
b) Markedsundersøkelser og meningsmålings-service (CPC 864)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
c), d) Ledelse og administrati- ve tjenester (inkludert konsulenttjeneste) (CPC 865, CPC 866)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
e) Teknisk testing og ana- lyseservice (CPC 8676)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
f), g) Rådgivende tjenester og konsulenttjenester innen- for landbruk, skogbruk og fiske (vedrører deler av CPC 88)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
i) Rådgivingstjenester knyttet til produksjon (CPC 884, CPC 885)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 1) Som for 3) 2) Ingen	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser
k) Arbeidsformidling - Rekruttering og formidling av personell (innlendinger og utlendinger med arbeidstillatelse) (angjeldende deler av CPC 872)	3) Statlig monopol på arbeidsformidling. Dispensasjon kan gis til private arbeidskontorer som vil drive formidling av musikere, au-pairs, arbeidstakere over 60 år og til sosialt arbeid. Dispensasjon kan videre gis til virksomheter som i samarbeid med den offentlige arbeidsformidling vil drive arbeidsformidling uten fortjeneste. <i>Arbeidsutleie</i> er forbudt. Dispensasjon kan gis til virksomheter som driver arbeidsutleie innen bl.a. regnskap, kontor- og sekretærarbeid.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser
- Lederutvelgelse og rekruttering (CPC 87201)	4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Døglig leder må være norsk statsborger bosatt i Norge 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Som pkt. 3.	3) Kommerisiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
m) Tilhørende teknisk og vitenskapelig rådgivningstjeneste (berørte deler av CPC 8875 ikke relatert til offshore virksomhet)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
n) Vedlikehold og reparasjon av utstyr (ikke inkludert skip, fly eller andre transportmidler) (CPC 633, angjeldende deler av 88)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
o) Bygnings-renhold service (CPC 874)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
p) Fotograferingsvirksomhet (CPC 875)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
q) Pakke service (CPC 876)	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet* 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
r) Trykking og publisering (deler av CPC 88)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

* Ubundet - teknisk ugjennomførbart

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
t) Andre - Utstillings service (de- ler av CPC 87909) - Interiørdesign (angjel- dende deler av CPC 87907)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
2. KOMMUNIKASJONS- TJENESTER B. Kaurertjenester (CPC 7512)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen restriksjoner unntagen for det som er spesifisert for transport- tjenester 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
C. Teletjenester - Verdikende teletjenester (omfatter ikke taletel- oni, telegram, og telex, pakke- og linjesvitsjete dataoverføringsjenester, mobiltelefoni, person- søking og satellitt- tjenester)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
3. BYGG OG ANDRE RELATERTE INGENIØR- TENESTER A. <i>Generell konstruksjon</i> (CPC 512)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Entreprenøren og faglig leder for virksomheten må i minst 1 år ha hatt bopel i Norge og fremdeles bo der. I særlige tilfelle kan det gjøres unntak. Der som entreprenøren flytter fra Norge vil godkjenningen falle bort inntil han igjen har bopel i Norge.	
B. <i>generelt ingeniørarbeid</i> (CPC 513)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. For installasjonsarbeider o.l. innenfor elektrisitet, rørleggervirksomhet og vvs kan utenlandske eksamener bli godkjent etter en konkret vurdering fra sak til sak.	
C. <i>Installasjon og sammensetning</i> (CPC 514, CPC 516)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Entreprenøren og faglig leder for virksomheten må ha hatt bopel i Norge og fremdeles bo der. I særlige tilfelle kan det gjøres unntak. Der som entreprenøren flytter fra Norge vil godkjenningen falle bort inntil han igjen har bopel i Norge.	
D. <i>Byggferdigstillelse</i> (CPC 517)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Entreprenøren og faglig leder for virksomheten må ha hatt bopel i Norge og fremdeles bo der. I særlige tilfelle kan det gjøres unntak. Der som entreprenøren flytter fra Norge vil godkjenningen falle bort inntil han igjen har bopel i Norge.	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p><i>E. Andre</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forarbeider på byggetomter (CPC 511) - Handel for bygningsarbeid (CPC 515) - Utleieservice knyttet til utstyr for bygging/riving av bygninger/ingeniørarbeid (CPC 518) 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Entreprenøren og faglig leder for virksomheten må ha hatt bopel i Norge og fremdeles bo der. I særlige tilfelle kan det gjøres unntak. Dersom entreprenøren flytter fra Norge vil godkjenningen falle bort inntil han igjen har bopel i Norge. 	
<p>4. DISTRIBUSJONS-TJENESTER</p> <p><i>B. Grossistforretninger</i></p> <p>(Import og handel med alkohol, våpen, farmasøytiske produkter, fisk og korn er unntatt)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	
<p><i>C. Detaljvarehandel</i></p> <p>(Unntatt import og handel med farmasøytiske produkter, alkohol og våpen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ingen 2) Ingen 3) Daglig leder av en filial i Norge av et utenlandsk selskap må ha 2 års forutgående botid i Norge. Samme krav gjelder for flertallet av styrets medlemmer i et utenlandsk kontrollert selskap. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser. Daglig leder av en filial i Norge av et utenlandsk selskap må ha 2 års forutgående botid i Norge. 	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
D. Franchising	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser.	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser.	
5. UTDANNINGS-TJENESTER	1) som for 3 2) Ingen 3) Utdanning på grunnskolens og den videregående skoles nivå er offentlig tjenesteytelse. Stiftelser og andre juridiske enheter kan gis godkjenning til å tilby supplerende parallell eller særskilt utdanning på kommersielt grunnlag. Økonomisk støtte til utdanningsinstitusjoner eller til utdanningsøskende kan bare gis for skolegang/studier ved godkjente institusjoner 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
Utdanningstjenester som føres til tildeling av offentlig godkjente eksamener og/eller grader - Tjenester innenfor grunnskolens barne- og ungdomstrinn - Tjenester innenfor videregående opplæring - Tjenester innenfor høgre utdanning - Voksenopplæring	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
Utdanningstjenester som ikke fører til tildeling av offentlig godkjente eksamener og/eller grader	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
<p>6. MILJØVERN TJENESTER</p> <p>Disse forpliktelsene omfatter ikke offentlige oppgaver som enten eies og drives eller utføres på oppdrag av lokale, regionale eller statlige myndigheter</p>			
A. Avløpstjenester (CPC 9401)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	
B. Avfallshåndterringstjenester (CPC 9402)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Enkelte avfallstyper er underlagt en monopolisituasjon 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	
C. Renhold og lignende tjenester (CPC 9403)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	
D. Andre	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ubundet 	
- Støybekjempelse (CPC 9405)	<ol style="list-style-type: none"> 2) Ingen 	<ol style="list-style-type: none"> 2) Ingen 	
- Naturforvaltningstjenester (CPC 9406)	<ol style="list-style-type: none"> 3) Ingen 	<ol style="list-style-type: none"> 3) Ingen 	
- Andre miljøvern tjenester (CPC 9409)	<ol style="list-style-type: none"> 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	<ol style="list-style-type: none"> 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser 	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Komerisiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
- Rensing av avgasser (CPC 9404)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Stateid monopol for kontrolltjenester av avgasser fra biler og lastebiler. Slike tjenester må tilbys på non-profit basis. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
7. FINANSIELLE TJENESTER Norge påtar seg forpliktelser vedrørende finansielle tjenester i samsvar med «forståelsen om forpliktelser vedrørende finansielle tjenester» og under hensyn til vedlegg 2 og ministerbeslutningen om finansielle tjenester. Følgende restriksjoner og begrensninger gjelder:			
A. Forsikringsvirksomhet og forsikringsrelaterte tjenester	1) Formidling av skadeforsikring gjennom en godkjent forsikringsmegler til et forsikringselskap som ikke har tillatelse til å drive virksomhet i Norge gjennom selskap eller filial, begrenset til sjø- og transportforsikring, forsikring knyttet til oljeutvinning til havs og til forsikringsavtaler som inngås av innenlandske selskaper hvor virksomheten ikke utgjør mer enn 10 årsverk eller årlig omsetning på minst 50 millioner kroner	1) Ingen	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>1),2) Innledinger kan bare kjøpe skadeforsikring direkte fra utlandet, unntatt ansvarsforsikring for motorvogn og yrkesskade-forsikring</p> <p>3) Virksomhet som forsikringsmegler kan bare organiseres som et aksjeselskap</p> <p>Andre utlendinger enn utenlandske forsikringselskaper kan ikke tilby forsikring i Norge gjennom et datterselskap eller filial</p> <p>Ingen enkelt investor eller samarbeidende gruppe av investorer kan eie mer enn 10 pst. av aksjekapitalen i et eksisterende norsk forsikringselskap.</p> <p>Finansdepartementet kan i spesielle tilfelle gjøre unntak fra denne begrensningen på enkeltinvestorers eierskap i et forsikringselskap</p>	<p>2) Ingen</p> <p>3) Utenlandske forsikringselskaper kan få tillatelse til å etablere eller erverve et heleiet datterselskap eller en filial i Norge for å drive forsikringsvirksomhet. Et deleiet datterselskap kan bare etableres dersom de andre eierne er utenlandske forsikringselskaper eller norske finansinstitusjoner. Det kreves at livsforsikring, skadeforsikring og kreditttrisikoforsikring drives i adskilt virksomhet.</p> <p>I norske forsikringselskaper kan daglig leder, minst halvparten av styremedlemmene, halvparten av medlemmene i bedriftsforsamlingen og halvparten av medlemmene i representantskapet ha fast bopel i Norge og ha bodd der de to siste år. Nærings- og energidepartementet kan gi dispensasjon fra disse bestemmelsene</p> <p>Et minimumskrav om deponering av kapital gjelder for filialer av utenlandske forsikringselskaper</p>	
<p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser</p>	<p>1) Grenseoverskridende ytelser</p> <p>2) Forbruk i utlandet</p>	<p>4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser</p> <p>3) Kommerisiell tilstedeværelse</p> <p>4) Fysiske personers tilstedeværelse</p>	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommerisiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
B. Bankvirksomhet og andre finansielle tjenester (unntatt forsikring)	<p>1) For å drive virksomhet i det norske markedet knyttet til bank, finansiering, fondsmegling (kjøp og salg av verdipapirer på vegne av kunder, markedsføring eller fulltegningsgaranti av verdipapirer) og kollektive investeringsfond kreves etablering i Norge. Den samme restriksjon gjelder for handel med derivater, herunder opsjoner og terminkontrakter, samt oppgjørs- og clearingtjenester knyttet til finansielle fordringer</p> <p>Finansielle tjenesteytere som er etablert i utlandet kan ikke lede offentlige emisjoner i det norske kapitalmarkedet.</p> <p>2) Verdipapirsentralen har enerett på registrering, slik det er fastsatt i lov om verdipapirsentralen</p> <p>3) Forretningsbanker, fondsmeglerforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond må organiseres som aksjeselskap. Den samme restriksjon gjelder for handel og derivater, herunder opsjoner og terminkontrakter, samt oppgjørs- og clearingtjenester knyttet til finansielle fordringer.</p> <p>En eller flere utenlandske banker kan få tillatelse til å etablere en ny norsk forretningsbank hvis en enkelt utenlandsk bank eier mer enn 50 pst. av aksjekapitalen i den nye banken.</p>	<p>1) Ingen</p> <p>2) Ingen</p> <p>3) I norske banker, dvs. banker hvor norske investorer eier 2/3 eller mer av aksjekapitalen, må styremedlemmer og medlemmer av representantskapet være norske statsborgere med fast bopel i Norge. Med unntak for formannen kan Kongen gi dispensasjon fra dette kravet.</p> <p>Minst 10 norske statsborgere bosatt i Norge må være blant stifterne av en ny norsk forretningsbank. Dette kravet gjelder ikke i tilfelle hvor Kongen gir eksisterende norske eller utenlandske banker tillatelse til å etablere en ny norsk bank</p>	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
	<p>Ingen enkeltinvestor eller samarbeidende gruppe av investorer kan erverve mer enn 10 pst. av aksjekapitalen i en eksisterende norsk forretningsbank eller finansieringsforetak, eller mer enn 10 pst. av grunnfondskapitalen i en sparebank. Finansdepartementet kan i spesielle tilfelle gjøre unntak fra disse begrensningene på enkeltinvestorens eierskap i slike institusjoner.</p> <p>Det er ikke tillatt å etablere filial i Norge av banker og finansieringsforetak som er etablert i utlandet</p> <p>Minst 20 norske statsborgere bosatt i Norge må være blant stifterne av en ny norsk sparebank.</p> <p>Bare norske statsborgere bosatt i Norge kan etablere et finansieringsselskap i Norge. En utenlandsk finansinstitusjon kan imidlertid, med tillatelse fra Kongen, etablere et finansieringsforetak som et datterselskap i Norge for å drive finansieringsvirksomhet.</p> <p>I finansieringsforetak må medlemmene av de styrende organer være norske statsborgere med fast bopel i Norge. Kongen kan gi dispensasjon fra dette kravet.</p>	<p>I utenlandskeide norske banker kan inntil 1/3 av styremedlemmene og medlemmene i representantskapet være utenlandske statsborgere med fast bopel utenfor Norge. I begge organer må formannen være norsk statsborger med fast bopel i Norge</p>	<p>4) Ubundet, unntatt det som er angitt i del I - horisontale forpliktelser</p>
Måter å yte tjenester:	1) Grenseoverskridende ytelser	3) Kommersiell tilstedeværelse	4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
9. TURISME OG REISETJENESTER A. Hotell og restauranter <i>Hotell, campingplass og andrekommersiell innkvartering, restauranter, caféer, pubs, barer (CPC 641, CPC 642, CPC 643)</i>	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
B. Reisebyrå og turoperatortjenester (CPC 7471)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
C. Turistguide tjenester (CPC 7472)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
10. TJENESTER FOR FRITID, KULTUR OG SPORT			
B. Nyhetsbyråer (CPC 962)	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
11. TRANSPORTTJENESTER <i>Luftransport-tjenester</i> - Computer Reservations System (CRS) tjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet vedr. moderselskap eller deltagende selskapers forpliktelser overfor et CRS kontrollert av et luftfartsselskap fra ett eller flere tredjeland 2) Ingen 3) Ubundet vedr. moderselskap eller deltagende selskapers forpliktelser overfor et CRS kontrollert av et luftfartsselskap fra ett eller flere tredjeland 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
- Salg og markedsføring av flytransport-tjenester	1) Ingen 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet for salg gjennom CRS av lufttransport-tjenester som utføres av CRS-eiende flyselskap 2) Ingen 3) Ubundet for salg gjennom CRS av lufttransporttjenester som utføres av CRS morsels 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
- Reparasjons- og vedlikeholdstjenester av luftfartstøy	1) Ubundet* 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet* 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

* Ubundet - teknisk ugjennomførbart

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommersiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktelser
E. <i>Jernbanetransporttjenester</i>			
c) Skiftetjenester (CPC 7113)	1) Ubundet 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
d) Vedlikehold og reparasjoner av jernbanemateriell (CPC 8868*)	1) Ubundet** 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet** 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
e) Støttetjenester for jernbanetransport-tjenester (CPC 743)	1) Ubundet 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 2) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	
F. <i>Veitransport-tjenester</i>			
a), b) Passasjer- og godstrafikk (CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123; ikke inkludert kabotasje)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Personbefordring i pendeltransport og rutetrafikk fordrer etablering. Vurdering av markedsbehov basert på trafikk tetthet. 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Etablerte enheter må benytte nasjonalt registrerte kjøretøy 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

* Tjenester nevnt utgjør bare en del av den totale rekken av aktiviteter dekket av CPC forståelsen

** Ubundet - teknisk ugjennomførbart

Måter å yte tjenester: 1) Grenseoverskridende ytelser 2) Forbruk i utlandet 3) Kommerisiell tilstedeværelse 4) Fysiske personers tilstedeværelse

Sektor eller undersektor	Restriksjoner på markedsadgang	Restriksjoner på nasjonal behandling	Tilleggsforpliktels.r
e) Støttetjenester for veitran-sporttjenester (CPC 744)	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	1) Ubundet 2) Ingen 3) Ingen 4) Ubundet, unntatt som angitt i del I - horisontale forpliktelser	

Måter å yte tjenester:

1) Grenseoverskridende ytelser

2) Forbruk i utlandet

3) Kommersiell tilstedeværelse

4) Fysiske persons tilstedeværelse